

Utlåtande 2009:176 RI (Dnr 113-1903/2009, 329-2609/2006, 327-1181/2009, 328-532/2007, 314-1409/2008, 303-3850/2007, 314-194/2009, 211-2912/2005, 322-1395/2009, 109-2372/2008)

Uppföljning av budget 2009. Tertialrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti 2009

Kommunstyrelsen; Redovisning av utredningsuppdrag från kommunfullmäktige om små verksamheter inom socialtjänsten

Rapport om uppföljning av ramavtal om enstaka platser, stadens vård- och omsorgsboende för äldre, hemtjänst i kommunal och privat regi samt ledsagning och avlösning enligt LSS och SoL 2008

Idrottsnämnden; Inriktningsbeslut avseende anläggning av en konstgräsplan för fotboll på Gröndals bollplan, hemställan om att nämnden tillförs 6,0 mnkr av markförsäljningsintäkter

Revidering av inriktningsbeslut om ny samverkanscentral

Kommunstyrelsen; Miljökvalitetsnormen för PM10 ska uppnås och staden ska vidta åtgärder enligt regeringens åtgärdsprogram

Kommunstyrelsen; Stadsledningskontoret ges i uppdrag att inarbeta åtgärdsprogrammet (omgivningsbuller) inom ramen för stadens Miljöprogram

Utbildningsnämnden; Hemställan om ansvaret för sjukhusundervisningen

Utbildningsnämnden; Kvalitetsredovisningen för stadens pedagogiska delar har överlämnats till kommunstyrelsen för beaktande av de åtgärdsförslag som avser förskola och sfi

Kommunstyrelsen; Skrivelse från Yvonne Ruwaida m.fl. (mp) om information angående finanskrisen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

1. Delårsbokslut per 31 augusti 2009 för Stockholms stad godkänns.
2. Ansvaret för upplåtelse av frivilliga torghandelsplatser överförs från fastighetsnämnden till trafik- och renhållningsnämnden.
3. Investeringsmedel om 1,0 miljoner kronor för Skateboardparken Street Plaza förs över från idrottsnämnden till Skarpnäcks stadsdelsnämnd.
4. Deltagandet i den statliga försöksverksamheten med sfi-bonus och kvalitetshöjande insatser inom svenskundervisning för invandrare (sfi) godkänns.
5. Nämnderna får behålla 50 procent av statsbidragsintäkterna för flyktingmottagning från och med 2009.
6. Bedömningskansliet vid socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden permanentas från och med 2010-01-01.
7. Revidering av inriktningsbeslut om en ny samverkanscentral (räddningscentral), dnr 314-1409/2008 godkänns i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
8. Kommunstyrelsens uppdrag om att miljökvalitetsnormen för PM10 ska uppnås och att staden ska vidta åtgärder enligt regeringens åtgärdsprogram, dnr 303-3850/2007, godkänns enligt redovisning i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
9. Kommunstyrelsens uppdrag om att inarbeta åtgärdsprogrammet (omgivningsbullen) inom ramen för stadens Miljöprogram, dnr 314-194/2009, godkänns enligt redovisning i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
10. Kommunstyrelsens uppdrag att finna en ansvarsfull finansiering av tillbyggnad av Stockholms stadsbibliotek godkänns med hänvisning till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Till följd av att finansiering saknas fullföljs inte tillbyggnaden.
11. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att ta fram förslag till övergripande riktlinjer för hur stadens nämnder ska arbeta för

- att följa lagstiftningen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.
12. Medel om 20,0 miljoner kronor inom Miljömiljarden ska finansiera insatser som görs i samband med miljöhuvudstadsåret.
  13. Revidering av årsmål på indikatorer godkänns enligt ärendets *bilaga 4*.
  14. Utredning angående översyn av resursfördelningssystemet för omsorgen om personer med funktionsnedsättning godkänns enligt ärendets *bilaga 6*. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda justering av resursfördelning för neuropsykiatri.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

1. Tertialrapport 2 för år 2009 för Stockholms stad godkänns.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 89,3 miljoner kronor. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2009 års budget.
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader för prestationsförändringar med 553,8 miljoner kronor. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 3. Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar* i 2009 års budget.
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökade utgifter inom investeringsplanen med 0,2 miljoner kronor. Finansiering sker genom att omdisponera i *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2009 års budget.
5. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 7,6 miljoner kronor. Finansieringen sker genom att omdisponera för ändamålet avsatta medel under Kommunfullmäktige m.m. i 2009 års budget.
6. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 14,3 miljoner kronor. Finansiering sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
7. Nämnderna beviljas stimulansbidrag med 53,2 miljoner kronor för inkomna ansökningar, under förutsättning att kraven enligt fastställda anvisningar för stimulansbidrag uppnås. Finansieringen sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
8. Nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med 192,9 miljoner kronor för redovisade omslutningsförändringar samt för övriga omfördelningar och justeringar enligt *bilaga 2*.
9. Skarpnäcks stadsdelsnämnds hemställan om avveckling av resultatenheter Hammarbyhöjdens servicehus godkänns.
10. Rapport om små verksamheter inom socialtjänsten, dnr 329-2609/2006,

godkänns.

11. Rapport om uppföljning av ramavtal om enstaka platser, stadens vård- och omsorgsboende för äldre, hemtjänst i kommunal och privat regi samt ledsagning och avlösning enligt LSS och SoL 2008, dnr 327-1181/2009, godkänns.
12. Idrottsnämndens hemställan om att nämnden tillförs 6,0 mnkr av markförsäljningsintäkter avseende anläggande av en konstgräsplan för fotboll på Gröndals bollplan, dnr 328-532/2007, avslås med hänvisning till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
13. Utbildningsnämndens hemställan om ansvaret för sjukhusundervisningen, dnr 322-2912/2005, avslås med hänvisning till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
14. Utbildningsnämndens kvalitetsredovisning för stadens pedagogiska delar, dnr 322-1395/2009, godkänns.
15. Skrivelse från Yvonne Ruwaida m.fl. (mp) om information angående finanskrisen, dnr 109-2372/2008, anses besvarad med hänvisning till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
16. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden medges rätt att beställa och hyresföra ombyggnadsåtgärder för Bandhagshemmet till en hyresgenererande kostnad om 24,6 miljoner kronor.
17. Stadsdirektören ges i uppdrag att teckna erforderliga avropsavtal med anledning av införandet av Gemensam service-IT för Kommunfullmäktige m.m.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Ärendet innehåller stadens tertialrapport 2 med delårsbokslut per 31 augusti 2009.

Helårsprognosen för 2009 års resultat visar efter tillstyrkta budgetjusteringar, exklusive disposition av eget kapital (IT-utveckling, Söderortsvisionen och Järvalyftet) och exklusive realisationsvinster ett överskott på 71,3 miljoner kronor.

Nämnderna redovisar ett prognostiserat överskott jämfört med budget om 245,3 miljoner kronor för driftverksamheten inklusive kapitalkostnader samt efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar.

Periodens resultat uppgår till 1 214,3 miljoner kronor. I tertialrapport 2 2008 var resultatet 2 123,0 miljoner kronor. Att resultatet försämrats jämfört med föregående år förklaras av minskade realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar. Balanskravet är uppfyllt då periodens resultat enligt balanskravet uppgår till 1 098,1 miljoner kronor. Kommunkoncernens resultat de två första tertialen 2009 uppgick till 4 842,8 miljoner kronor, motsvarande resultat de två första tertialen 2008 var 6 977,9 miljoner kronor.

Stadens investeringsutgifter per den 31 augusti 2009 uppgår till 2 247,1 miljoner kronor netto. Prognosen för hela året är 4 166,4 miljoner kronor, vilket är 95,4 miljoner kronor lägre än budget.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret har analyserat samtliga nämnders tertialrapporter per den 31 augusti med delårsbokslut och helårsprognos i förhållande till budget 2009.

Stadsledningskontoret bedömer att samtliga tre inriktningsmål uppfylls under året. Av verksamhetsmålen bedömer stadsledningskontoret att 12 av 14 uppfylls under året. Verksamhetsmålen ”Jobb istället för bidrag” och ”Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka – trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen” bedöms uppfyllas delvis.

Mina synpunkter

Budgetuppföljningen och delårsbokslutet för Stockholms stad per den 31 augusti 2009 visar trots lågkonjunkturen på en god budgetföljsamhet och måluppfyllelse. Det är resultatet av en ansvarsfull ekonomisk politik och en allt bättre budgethållning i stadens nämnder.

Samtliga kommunfullmäktiges tre inriktningsmål för stadens verksamheter bedöms uppfyllas. Av verksamhetsmålen bedöms redan nu att 12 av 14 uppfylls under året. Berörda nämnder och styrelser uppmanas att vidta nödvändiga åtgärder för att även de båda verksamhetsmålen ”Jobb istället för bidrag” och ”Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka – trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen” ska vara uppfyllda till årsredovisningen.

Det är positivt att andelen personer som uppbär ekonomiskt bistånd är lägre än befarat och att ökningen av kostnaderna för ekonomiskt bistånd är väsentligt lägre än i riket och andra storstadsregioner. Den ekonomiska krisen och därav följande risken för ökad arbetslöshet inskräper dock ytterligare vikten av att intensifiera de framgångsrika insatserna inom Jobbtorg Stockholm. Också ansträngningarna för att tillhandahålla praktikplatser inom stadens nämnder och bolag måste öka.

Under perioden har en mängd viktiga beslut fattats av kommunfullmäktige. Beslut har fattats om att dämpa effekterna av lågkonjunkturen genom investeringspaketet "Stimulans för Stockholm", med tillhörande uppdrag åt berörda nämnder och bolag samt budgetjusteringar för stadens bolag. Tomträttsavgälden vid nya markanvisningar för flerbostadshus har sänkts för att stimulera bostadsbyggandet.

Ersättningssystem och nivåer för peng inom dagverksamhet för äldre har införts och ett köhanteringssystem för dagverksamhet för äldre utvecklats. Beslut om att tillämpa lagen om valfrihetssystem för upphandling av privata alternativ inom hemtjänst och vård- och omsorgsboenden har fattats.

Kyrkogårdsnämnden genomför en modernisering av krematoriet på Skogskyrkogården för 129,2 miljoner kronor.

Beslut har fattats om att anta en policy för att förebygga och tidigt upptäcka och behandla missbruk och beroende. En ny samlad personalpolicy för staden, en ny förskoleplan för Stockholm, samt Vision Järva 2030 har antagits. En strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2009-2012 har godkänts.

Staden medfinansierar med 875 miljoner kronor projektet E18 Hjulsta-Kista och trafik- och renhållningsnämnden genomför i anslutning därtill en investering om 202,5 miljoner kronor för överdäckning av lokalgata.

Inriktning för det fortsatta arbetet med Spårväg City har godkänts. Avtal har slutits med SL och Stockholms läns landsting om genomförande av Solnagrenen av Tvärbana Norr.

Exploateringsnämnden fortsätter utredningsarbetet för planering och förprojektering av Slussen. Detaljplaner för Tvärbana Norr från Alvik, kvarteren Sädesärlan och Nobelparken på Östermalm samt kvarteret Glädjen i Stadshagen har antagits.

Det är ett styrketecken för Stockholm att under rådande makroekonomiska betingelser och trots vikande skatteunderlag ha så god ordning i både ekonomin och i verksamheterna. Arbetet för att nå samtliga kommunfullmäktiges verksamhetsmål måste dock fortsätta med oförminskad kraft. Endast genom fortsatt budgetdisciplin kombinerat med välavvägda prioriteringar för att inom

givna ramar nå uppställda mål kan en ansvarsfull grund läggas för kommande år.

Frågan om förvaltningskontor för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd får prövas i ett senare skede.

Bilaga

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 26 oktober 2009 med underbilagor

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Roger Mogert* (s) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande:

1. Godkänna uppföljningen i enlighet med nedanstående.
2. Uppdra åt kommunstyrelsen att ta fram en handlingsplan för hur kommunfullmäktiges mål om barngruppernas storlek ska kunna nås.
3. Uppdra åt kommunstyrelsen att inrätta en genomförandeorganisation för att fördubbla nybyggnationen och därmed möjliggöra för att kommunfullmäktiges mål om 15 000 nya bostäder under mandatperioden blir verklighet.
4. Därutöver anför följande:

Uppföljningen av budget 2009 hade givetvis sett annorlunda ut om det inte hade varit en borgerlig budget som var föremål för uppföljning. Givet beslutad budget och politisk majoritet så följer också föreliggande resultat.

I sin kommentar till tertialrapporten gläds finansborgarrådet åt att Stockholms stad, trots lågkonjunkturen visar på god budgetföljsamhet och måluppfyllelse. Det är glädjande att det prognostiserade resultatet för helåret är positivt. Men i tertialrapport 2 finns det också oroväckande tecken på att kvaliteten i verksamheterna håller på att urholkas. Det håller på att bli ett långsiktigt problem för Stockholms ekonomiska styrka. Näringspolitik är också bostadsbyggande, utbildning och trygghet och när nu barngruppernas storlek fortsätter att växa, resultaten i skolan försämras och äldreomsorgens problem manifesteras i SKLs rankning så riskerar det att försvaga stockholms konkurrenskraft. Detta är mycket illavarslande mitt i en djup lågkonjunktur. Stockholm behöver en politisk ledning som förmår att både agera ekonomiskt ansvarstagande och agerar för att minska effekterna av krisen.

Enligt tertialrapporten anses verksamhetsmålet ”Jobb istället för bidrag” vara delvis uppfyllt. Det är märkligt med tanke på hur arbetslösheten har ökat i staden det senaste året, inte minst för ungdomarna. Prognosen i tertialrapport 2 visar ett underskott om 49,7 miljoner kronor för området ekonomiskt bistånd i stadsdelsnämnderna. USK prognostiserar dessutom att kostnaden för ekonomiskt bistånd år 2009 kommer att sluta på 995 miljoner kronor vilket är en ökning med 12,3 procent jämfört med

utfallet för 2008. Det kallar vi "Bidrag istället för jobb". I sammanhanget kan påminnas om moderaternas löfte år 2006 om en jobbgaranti för alla som var arbetslösa och sökte ekonomiskt bistånd. Jobbgarantin definierades som jobb eller utbildning inom fem dagar. Det har inte blivit verklighet.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden prognostiserar ett underskott på 15,7 miljoner kronor före vidtagna åtgärder. För att reducera underskottet har nämnden vidtagit åtgärder motsvarande 8,8 miljoner kronor så att nämnden redovisar ett underskott om 6,9 miljoner kronor och i samband med tertialrapport 2 beviljas nämnden budgetjusteringar så att nämnden prognostiserar ett resultat i balans med budget. Det är tydligt att underskotten och besparingarna har sin orsak i att nämnden redan från början har tilldelats för lite resurser.

Vi kan av den ekonomiska rapporten konstatera tydliga indikationer på en än mer försämrad ekonomisk situation för flertalet skolor. Av de kommunala grundskolorna gör 55 procent ett underskott, bland gymnasieskolorna hela 58 procent. Samtidigt visar tertialrapporten att bara knappt en tredjedel av skolorna i Stockholm har pengar över i verksamheten. Totalt sett har skolorna börjat knappa på sparade överskott från tidigare år, det måste ses som en oroande utveckling. Särskilt i kombination med att resultaten för stockholms elever sjunker.

I förskolan fortsätter barngrupper att växa. Enligt tertialrapporten hade var sjunde grupp för 1-3 åringar mer än 14 barn (14,7 procent). 16,2 procent av grupperna för 4-5 åringar hade fler än 18 barn. Enligt Skolverkets statistik har andelen förskolegrupper (0-3 år) med 14 barn eller fler ökat från 52 procent (2006) till 59 procent (2008). Så stora barngrupper riskerar att försämra möjligheterna att bedriva en bra pedagogisk verksamhet där varje barn blir sedd.

Målet att säkra processerna för bostadsbyggandet är definitivt inte uppfyllt. Prognosen i tertialrapporten är lägre än planerad produktion, vilket är mycket oroväckande. Antalet påbörjade lägenheter perioden januari till september 2009 var 1641 stycken. Av de 250 nybyggda lägenheter som var årsmål för City är prognosen sänkt till 80 nybyggda lägenheter, hittills har inte någon lägenhet i City påbörjats. Antal påbörjade lägenheter (exklusive ombyggnader) var under perioden 1376 att jämföra med målet på 3750.

I tertialrapporten presenteras en 100-procentig uppfyllelse av målen vad gäller boende, valfrihet, trygghet med mera inom äldreomsorgen. Det rimmar illa med andra rapporter, till exempel redovisningen av antalet domar som går de äldre emot, antalet icke verkställda beslut samt äldreombudsmannens rapporter om otrygg och ovärdig tillvaro. I SKL:s nyligen redovisade öppna jämförelse mellan svenska kommuners resurser och resultat inom vård- och omsorgen om äldre hamnar Stockholm i stryk-klass, bland annat vad avser kvaliteten i både ordinära och särskilda boenden.

Målet att "inom staden sker en rättvis och likvärdig biståndsbedömning" sägs uppfyllas helt i tertialrapporten vilket är direkt felaktigt. I flera rapporter fastställs att biståndsbedömningen ser mycket olika ut mellan stadsdelarna och ett växande antal överklaganden ställs till Länsrätten från stadens äldre.

Av tertialrapport 2 kan också utläsas att mellan den 31 december 2008 och den 31 augusti 2009 har stadens anställda minskat med ytterligare 1 670 personer. Vi socialdemokrater är kritiska till den stora personalminskningen som har ägt rum den här mandatperioden eftersom personalen är en av de viktigaste faktorerna för en god kvalitet i verksamheterna.

Till sist, i sin helhet speglar tertialrapporten en borgerlig budget och politiska uppdrag som vi socialdemokrater tar avstånd från. Det vi nu ser är en oroande utveckling till följd av medvetna politiska beslut på flera centrala politiska områden.

Reservation anfördes av *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. avslå att-satsen 4 ang SFI bonus
2. i huvudsak bifalla att-satserna 1,2,3, 5,6, 7, 8, 9, 10, 11, 12,13,14

Jag föreslår kommunstyrelsen för egen del besluta

5. i huvudsak bifalla att-satserna som kommunstyrelsen beslutar för egen del.
6. i övrig anför

Tertialrapporten visar i stort sett en budgetföljsamhet något som naturligtvis är positivt. Samtidigt är det viktigt att inte enbart värdera det ekonomiska resultatet då det är kvalitén på servicen till invånarna som är det primära. Här finns mer att önska exempelvis på skolområdet. En hel del mål speciellt på miljösidan är satta utifrån låga ambitionsnivåer.

Det förväntade ekonomiska resultatet är något mindre än tidigare år. Under året har staden dessutom en extra utdelning från Fortum på 200 miljoner som förbättrar resultatet. Denna extra utdelning från koncernen bör vara tillfällig och inte planeras in som en permanent intäkt till stadens driftskostnader. Mycket tyder på att detta inte är hållbart på lång sikt.

SFI bonus

Sfi-bonus bör inte införas. Det är ett märkligt experiment som bygger på en idé om att nyanlända är lata och inte vill läsa färdigt. Sfi-bonus är ett orättvist förslag som skapar konflikter helt i onödan. Varför ska just nyanlända få bonus när de är klara med en utbildning? Varför ska nivå 3-elever få mer pengar än nivå 1 och 2? Det är alltså en direkt diskriminering av dem som har ett svårare utgångsläge och därmed placeras i nivå 1 eller 2.

Vi vill motverka strukturell diskriminering och särlösningar och istället skapa en sfi-verksamhet som ger bästa möjliga förutsättningar för en bra start i Sverige. Förslaget om sfi-bonus visar att regeringen och majoriteten inte förstått vilka svårigheter som faktiskt finns inom sfi med stora klasser med elever som ofta lever under mycket osäkra ekonomiska villkor.

Lagstiftningen om nationella minoriteter och minoritetsspråk

En viktig del av den nya lagstiftningen är de nationella minoriteternas rätt till inflytande. Stockholms minoritetspolitik är idag under all kritik och det är bra att en översyn görs. Det är särskilt viktigt att romers inflytande stärks. Romerna är en starkt diskrimi-

nerad grupp, vars rättigheter är mycket svaga i Stockholm idag. Romernas situation gällande arbetsmarknad och utbildning är mycket svår. På högstadiet är frånvaron omkring 40 procent bland romska elever. Endast få går ut grundskolan med fullständiga betyg och modersmålsundervisning för romer existerar i princip inte. Det är mycket viktigt att Stockholm skyndsamt för upp romers situation på dagordningen. Exempel på åtgärder är att erbjuda alla romska elever modersmålsundervisning, anställa fler lärare och elevassistenter med kunskap om den romska kulturen och inrätta praktikplatser för romer i staden.

Miljökvalitetsnormen

Eftersom Stockholms stad inte klarar de av EU fastställda miljökvalitetsnormerna för partiklar (PM 10) och kväveoxider kan man inte säga att staden uppfyllt sin del. Förutom dubbdäcksförbud krävs en aktiv parkeringspolitik, höjda och utvecklade trängselavgifter och bilsnål samhällsplanering.

En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Att ha som mål att andelen förnyelsebara drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon år 2009 ska vara 85% anser Miljöpartiet vara en alltför låg ambitionsnivå. Att utfallet i år endast är 55% tolkar vi som att stadens egna förvaltningar inte tankar förnyelsebart bränsle, vilket är anmärkningsvärt. Rutinerna kring detta måste förbättras.

Vad gäller ekologiska livsmedel i staden så bedriver den moderatledda majoriteten en alltför defensiv politik. Redan idag har vissa stadsdelsförvaltningar uppnått 20% eller mer ekologiska livsmedel och att då ha ett mål på 15% till år 2011 är allt annat än framåtsyftande. Med lite mer vilja och fokuserat arbete kring kvaliteten på den mat som serveras, skulle staden kunna nå betydligt längre.

Staden bedömer att målen inom avfallsområdet är uppfyllda. Det är glädjande att utsorteringen av både papper och förpackningar ökar. Det är däremot häpnadsväckande att staden anser sig vara nöjd med insamlingen av matavfall, när man har mycket långt kvar till det nationella målet. Stockholm samlar endast in 5,5% av matavfallet, och har således långt kvar till det nationella målet på 35%. På matavfallsområdet finns en stor utvecklingspotential och det är märkligt att den moderatledda majoriteten inte tar vara på detta. Matavfallet, som idag eldas i Högdalen tillsammans med övrigt hushållsavfall, bör rötas till biogas som det råder stor brist på i hela stockholmsregionen.

Av den miljard som under förra mandatperioden avsattes för miljöförbättrande åtgärder inom staden (s k miljömiljarden) har 20 mkr av de beviljade medlen inte utnyttjats. Dessa medel kommer att användas för insatser inom Miljöhuvudstadsåret. Miljöpartiet anser att åtminstone delar av dessa medel ska finansiera informationsinsatser om miljömiljarden. En viktig del av miljömiljardsarbetet har sedan starten varit att innehåll och resultat av projekten ska spridas, inte minst för att sprida den kunskap som kommit fram.

Bostadsbyggnadstakten ska vara hög

Stockholm växer och ska så göra, men med förnuft. Att bygga staden inåt är bra, om det görs på ett genomtänkt sätt. För att detta ska lyckas bör staden områdesplaneras, dvs man tar ett helhetsgrepp över område för område och tittar efter var inom området

skulle vara lämpligast att bygga. Då undviks den s k frimärkesplaneringen där huskroppar trängs ihop, värdefulla gröna ytor exploateras och allmänhetens missnöje växer. Tyvärr arbetar inte den borgerliga majoriteten på det här sättet.

Av de 2625 markanvisningar som anvisats under årets två första tertial utgör 40% hyresrätter och 60 % bostadsrätter. Miljöpartiet menar att det är viktigt att det finns en balans mellan dessa upplåtelseformer och att staden aktivt måste arbeta för att antalet hyresrätter ska öka. Särskilt gäller detta små hyresrätter för studenter och unga.

Jobb istället för bidrag

Det är beklagligt att den moderatledda majoriteten väljer att gömma delar av verkligheten genom att redovisa resultaten för Jobbtorg Stockholm exklusive det antal som är återremitterade till stadsdelsnämnderna.

Samtidigt har förklaringen till de positiva resultaten i augusti plockats bort: "Det relativt höga antalet avslut i augusti beror till stor del på att fler aspiranter, varav de flesta är ungdomar, avslutats till studier i samband med terminsstart.

Att det verksamheten får ytterligare resurser är av stor vikt och att antalet aspiranter ökar. Men man kan befara att de som blir återremitterade till stadsdelsnämnderna helt hamnar utanför hjälp och stöd för att komma in på arbetsmarknaden.

Revidering av årsmål

De indikatorer som rör energianvändning för värme och varmvatten i stadens byggnader och anläggningar samt elförbrukningen bör kvantifieras. Det är inte tillfredsställande att årsmålet enbart är att de ska "minska". Det behövs en tydligare politisk styrning på miljö och klimatområdet.

Utbildningsnämnden kvalitetsredovisning

Det är allvarligt att genusarbetet i förskolan har avstannat i och med den moderatledda majoriteten. Förskolan har en unik möjlighet att motverka befästheten av könsroller, heteronormativitet och rasism. Miljöpartiet anser att alla Stockholms förskolor ska ha tillgång till genuspedagoger så att verksamheterna får möjlighet och kunskap att återprioritera genusarbetet.

Reservation anfördes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. Föredragande borgarrådets beslut avslås i huvudsak.
2. Frågan om permanentning av bedömningskansliet vid socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden återremitteras
3. Deltagandet i den statliga försöksverksamheten med sfi-bonus och kvalitetshöjande insatser inom svenskundervisning för invandrare (sfi) besvaras enligt nedan.
4. Utredning angående översyn av resursfördelningssystemet för omsorgen om personer med funktionsnedsättning återremitteras för att behandlas i ett separat ärende
5. Därutöver framförs följande.

Kommunstyrelsens beslutar för egen del följande

1. Föredragande borgarrådets beslut avslås i huvudsak.
2. Därutöver framförs följande.

Tertialrapporten speglar en borgerlig budget och många politiska uppdrag som vi tar avstånd från, men visar också ett misslyckande på centrala politiska områden. Varken verksamhetsmålet ”Jobb istället för bidrag” eller verksamhetsmålet ”Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka – trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen” kommer att helt att uppnås. Val av verksamhetsmål under inriktningens målen visar vad den moderatledda politiken prioriterar. Vi saknar en redovisning av uppfyllelsen av målet om att Stockholm ska bli världens mest tillgängliga huvudstad. Man gör gärna jämförelser med andra när det gäller företagsvänlighet men tar inte fram kriterier för att mäta tillgänglighet.

Den moderatledda majoriteten har på senare tid börjat framhålla att det viktiga är kvalitet och inte driftsformer. Samtidigt fortsätter man ha mål om andel upphandlad verksamhet i budgeten, vilket medför att när nämnder tar sitt ansvar och tar tillbaka äldreboenden för att säkra kvaliteten straffas de med bock i kanten för dålig målfyllelse. På allianssvenska betyder nämligen valfrihet konkurrensutsättning och kvalitet stavas privata utförare.

Långtidsarbetslösheten bland ungdomar har ökat med 200 procent mellan oktober 2008 och september 2009. Det är därför väl sent att när nästan hela året har gått börja tala om extraordinära insatser och först nu skjuta till extra resurser till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden. Den skenande långtidsarbetslösheten visar att staden inte har varit tillräckligt aktiv för att ge ungdomar möjlighet till arbete eller utbildning.

Inte heller målet om praktikplatser verkar uppfyllas. Det är viktigt att följa upp orsakerna till den minskning som redovisas, för att ge enheterna bättre möjligheter att ta emot praktikanter. Vänsterpartiet vill att enheter som tar emot praktikanter ska få en mindre ersättning för detta.

Dessutom motverkar vårdnadsbidraget framförallt kvinnors förvärvsarbete i områden där förvärvsfrekvensen redan är låg.

Under rubriken ”Stockholm en trygg stad” framhålls en ansökan om medel hos länsstyrelsen för att utveckla en stadsgemensam modell för samverkan i kvinnofridsfrågor, samtidigt som signaler kommer om att stadens bästa kvinnofridsenhet hotas av nedläggning. Det är betecknande för den moderatstyrda socialpolitiken att tala vackert men inte försäkra sig om att staden själv har tillräckligt med resurser för att driva kvinnofridsarbetet framåt.

Under rubriken ”En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas” framhålls att staden prioriterar klimatfrågan. ”Staden arbetar för att minska verksamheternas klimatpåverkan såväl genom att påverka företag som invånare att minska sin miljöbelastning.” Vi vill se tydligare tecken på att staden aktivt arbetar med att minska utsläppen av klimatförändrande gaser, ett för stort fokus läggs på att det är den enskilda individen eller det enskilda företaget som ska stå för utsläppsminskningarna.

Efter årsskiftet kommer Sveriges kommuner att få möjlighet att införa lokala dubbdäcksförbud. Vi anser att Stockholms stad absolut ska använda sig av detta medel

för att minska partikelhalterna på stadens gator. Vi vill se ett förbud i hela Stockholms innerstad och inte bara på Hornsgatan som föreslagits av den moderatstyrda majoriteten.

I övrigt måste biltrafiken minska, staden måste aktivt arbeta för att minska privatbilism och transporter. Staden måste verka för att trängselskatten görs om till en kommunal avgift och att pengarna går till utbyggnad av kollektivtrafiken. En väl utbyggd, snabb och tillgänglig kollektivtrafik med rimlig taxa är fundamental för att föra över andelar från biltrafik till kollektivtrafik. Staden ska verka för ökad andel miljöbilar men dessa måste också köras på förnyelsebara bränslen, måluppfyllelsen visar att så inte är fallet. Det finns inget miljövänligt med en miljöbil om den går på fossila drivmedel.

Under rubriken "Bostadsbyggandet ska vara högt" framhålls att byggtakten i Stockholm är hög. Ändå är antalet påbörjade lägenheter under innevarande mandatperiod endast ca 13 000, varav ca 1 300 hyresrätter. I innerstaden har det inte byggts en enda lägenhet. Vi i vänsterpartiet vill bygga 20 000 nya bostäder till 2014. Majoriteten av alla nybyggda bostäder ska vara hyresrätter, eftersom allmännyttan försvagats genom omvandling till bostadsrätter

Nuvarande majoritet vill effektivisera byggprocessen genom att påskynda arbetet med att ta fram detaljplaner. Tiden från start PM till antagen detaljplan ska halveras jämfört med 2006. Det finns inget självändamål med långa planprocesser men Vänsterpartiet vill tydliggöra att en snabbare process inte får verka menligt på demokratin. Vi föreslår områdesplanering och ökad användning av omvänd planprocess. Om medborgarna får bli delaktiga minskar antalet överklaganden och byggprocessen går smidigare. Vi ställer oss mycket kritiska till den moderatstyrda majoritetens strategi att sänka boendekostnaderna genom att tillåta bebyggelse på mark som inte är förenad med höga grundkostnader då det med all säkerhet innebär mer byggen på grönmark. Staden måste värna de gröna kilarna och invånarnas möjlighet till rekreation i ett bostadsnära grönområde. Hela Stockholms attraktivitet ligger i den rika tillgången till natur och vatten. Vi ifrågasätter vidare om den mycket dåliga måluppfyllelsen när det gäller bostäder i City, påbörjade lägenheter generellt inte bara hänger ihop med pågående finanskris utan även är en följd av effektiviseringar och besparingar på stadsbyggnadskontoret. När det gäller den dåliga måluppfyllelsen på förkortad tid mellan start-PM och beslutad detaljplan är vi övertygade om att mer resurser till handläggare vid stadsbyggnadskontoret skulle hjälpa.

Under rubriken "Framkomligheten i regionen ska öka" vill vi återigen påpeka att den borgerliga majoritetens framkomlighetssatsning vänder sig till bilister och inte till fotgängare, cyklister eller kollektivtrafikresenärer. Vi vill se en framkomlighetssatsning som gäller alla trafikantgrupper. Stockholms cyklister drabbas till exempel när bilkörfält repareras. De får stå ut med hinder och omvägar utan att få något för det. Stadens cykelbanor måste utökas, förbättras och tillgängliggöras. Farliga områden måste definieras och byggas om. Det är inte rimligt att det dagligen uppstår konflikter mellan fotgängare och cyklister i Stockholms innerstad.

Det framförs att Stockholm ska vara en sammanhållen stad och att nya tvärförbindelser med spårväg kombinerar förbättrad framkomlighet och regional integration med miljöhänsyn. Varför satsar i så fall inte den moderatstyrda majoriteten på Spårväg syd som är fundamental för utvecklingen i de södra förorterna och en del av Vision Söderort. Förbifart Stockholm, som ekonomiskt blir stadens stora ”satsning” eftersom 30 års kommande överskott på trängselskatten ska användas till att amortera på 30 miljarderslånet, blir inte en tvärgående spårsatsning. Förbifart Stockholm kommer om den byggs låsa in kommunen och regionen i ett ökat bilberoende, innebära att klimatmålen aldrig nås och leda till en utglesad stad som är svår att försörja med kollektivtrafik.

Under rubriken ”Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad” kan vi konstatera att den borgerliga majoritetens 24-timmars garanti inte fungerar. Vi satsar på ökad närvaro genom tillsynspersonal i stadens grönområden och vissa förorter. Det stora problemet med stadens renhållning är inte att det måste till större papperskorgar och oftare tömning. Problemet är att den ökade konsumtionen av snabbmat och picknickmat med förpackningar ökar och att avfallsberget växer. Det totala avfallet måste minska, staden måste aktivt arbeta mot ökad återvinning och ökat återbruk men framförallt måste resursuttaget minskas drastiskt.

Målet ”Jobb istället för bidrag” bedöms ha uppnåtts delvis, främst beroende på konjunkturförsämringen. För att målet helt ska kunna uppnås menar vi att den nuvarande majoritetens stimulanspaket borde ha satts igång tidigare samt att det nu bör förstärkas. Stockholms stad har en stark finansiell ställning. I vårt förslag till budget 2010 lämnar vi därför stort utrymme för investeringar med en tydlig vänsterprofil. Istället för att låta Stockholm vara med och finansiera onödiga statliga vägar som Förbifart Stockholm, vill vi göra investeringar som ökar rättvisan och förbättrar miljön. Förutom att ändra kursen jämfört med den moderatledda majoriteten vill vi vidare tidigarelägga investeringar för att skapa så många jobb som möjligt och lindra krisen för stockholmarna.

När det gäller målet om kvalitet och valfrihet noterar vi att antalet avknoppningar endast är en tredjedel av kommunfullmäktiges mål men att inga kommentarer ges till resultatet. Kan det vara så att den moderatledda majoriteten äntligen har tagit till sig att deras utförsäljning av kommunal verksamhet har fått icke godkänt i förvaltningsdomstolarna?

Fortfarande går många förskolebarn i för stora grupper, och sämst är det för barn 1-3 år. Den obefintliga satsningen på förskolan riskerar att öka antalet stora barngrupper, vilket drabbar barn med särskilda behov särskilt hårt. Inte heller barnomsorgsgarantin klaras i alla nämnder.

Indikatorn ”ogiltig frånvaro i grundskolan” uppfylls endast delvis och frågor om trygghet och studiero i alla skolformer och årskurs visar en svag negativ tendens i brukarundersökningar. Detta visar att majoritetens skolpolitik inte fungerar. En god skolmiljö och minskat skolk uppnås genom ett målmedvetet arbete för att öka tilliten mellan lärare, elever och föräldrar, till exempel genom att använda sig av ett arbete som baseras på modellen med Guldsitsen. Dessutom har det visat sig att dialogpedagogiken har goda effekter på studieresultaten.

Oroande avvikelser när det gäller måluppfyllelse för kvalitetsmålen finns inom stöd och service till personer med funktionsnedsättningar och individ- och familjeomsorg, samma verksamheter som också visar underskott i budgeten. Att ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL har ökat jämfört med föregående år samt att målet om 100 omsorgslägenheter inte bedöms kunna nås är tecken på att verksamheten inte prioriteras. Även målen om utbildning för familjehem, genomförandeplaner inom socialpsykiatri samt andel barn och unga respektive vuxna i öppenvård i förhållande till institutionsvård bedöms inte kunna uppnås.

Inom personalpolitiken är det positivt att de långa sjukskrivningarna har minskat markant, men oroande att korttidsfrånvaron inte visar samma tydliga trend. Dessutom framgår att nämnderna inte arbetar med tidig rehabilitering i tillräcklig omfattning. Orsaken måste klargöras så att medarbetarna får insatser som gör att de kan arbeta kvar i staden.

Konstaterandet att stadens finanser vilar på en mycket stabil och trygg grund kontrasterar mot verkligheten i vår stad där många människor kämpar mot social och ekonomisk otrygghet. Mycket mer kunde ha gjorts av den moderatledda majoriteten för att motverka arbetslösheten.

De senaste årens arbete med att frigöra resurser för kärnverksamheten genom att införa gemensam service har resulterat i att många nämnder istället har fått högre kostnader för administrationen och att stora grupper av personalen har blivit eller väntas bli övertaliga. Kostnaderna för att införa GS IT kommer att öka det närmaste året för många enheter i staden.

I 2008 års delårsbokslut konstaterade vi att antal helårsarbetare hade minskat med 2 100 under året jämfört med samma period 2007 samt att kostnaderna hade ökat nästan lika mycket för entreprenader och köp av verksamhet som för löne- och personalkostnader. I årets delårsbokslut har antal helårsarbetare minskat med 3 069 jämfört med samma period 2008 och kostnaderna för entreprenader och köp av verksamhet har ökat ungefär tre gånger så mycket som för löne- och personalkostnader. Den här negativa utvecklingen rimmar illa med bedömningen att staden skulle vara en attraktiv arbetsgivare under det moderatledda styret.

Till skillnad från finansborgarrådet är vi inte nöjda med ordningen i ekonomin och verksamheterna när våra mest utsatta inte får tillräckliga resurser inom stadsdelsnämndernas individ- och familjeomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättningar respektive ekonomiskt bistånd. Samtidigt ser vi att andra verksamheter har överskott trots stora behov, till exempel förskolan, äldreomsorgen och kultur- och föreningsverksamheten.

Att budgeten för den sociala barnvården inte räcker till är väl dokumenterat av BUSS-utredningen. Det är därför inget förvånande att individ- och familjeomsorgen har underskott bland annat på grund av att antalet barn- och ungdomsärenden ökar markant. Även tvångsvården för vuxna visar en viss ökning, vilket kan tyda på att insatserna sätts in för sent.

Överskotten inom förskolan används för att täcka upp underskott i andra verksamheter, istället för att minska barngrupperna.

De stora skillnaderna mellan stadsdelsnämnderna för budgetutfallet inom äldreomsorgen är oroväckande. Vi befäradar en striktare biståndsbedömning, vilket i sin tur kan leda till att det blir svårare att få en lägenhet på servicehus trots de generösare riktlinjerna. De stora variationerna kan tyda på skevheter i resursfördelningen. Vi anser att en översyn bör göras av för att se om resursfördelningssystemet tar tillräcklig hänsyn till socioekonomiska faktorer.

Det stora överskottet inom kultur- och föreningsverksamhet visar att den lokala verksamheten inte är prioriterad och att medlen är en reservpåse för underskott i andra verksamheter. Detta blir en allt tydligare tendens i takt med att pengsystemen snart omfattar alla verksamheter i stadsdelsnämnderna.

Att resurserna för arbetsmarknadsåtgärder visar överskott är anmärkningsvärt i tider när ungdomsarbetslösheten skenar och många står långt från arbetsmarknaden och skulle behöva till exempel en OSA-anställning (offentligt skyddat arbete).

Underskottet inom ekonomiskt bistånd inom åtta av 14 stadsdelsnämnder är väntat. Det är därför självklart att ytterligare resurser måste tillskjutas, för att inte andra verksamheter ska tvingas att täcka underskotten. Verksamheten är hårt pressad under lågkonjunkturen. Stadsledningskontorets uppmaning att nämnder med underskott ska vidta aktiviteter för att minska antal personer med ekonomiskt bistånd bör åtföljas av jobbskapande insatser för att vara trovärdig.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens underskott beror framförallt på att enheten för hemlösa inte har fått tillräckliga resurser samt att nämnden ålagts icke-finansierade uppdrag. Vi välkomnar att Jobbtorg och familjerådgivningen får mer resurser men konstaterar att behovet framförallt inom familjerådgivningen har varit känt länge.

Utvärderingen av bedömningskansliet vid nämnden har utvärderats och fått kraftig kritik från utförarsidan. Vi kan inte godta en permanentning av kansliet förrän vi har sett resultatet av genomförda åtgärder till följd av översynen. Vi önskar även ta del av yttranden från kommunstyrelsens handikappråd innan vi tar ställning till en permanentning. Dessutom vill vi se en redogörelse för hur kansliets arbete har påverkat biståndsbedömningen i stadsdelsnämnderna, där ju ansvaret för verksamheterna ligger.

Delårsbokslutet ger för det första vid handen att stadens finansiella ställning är stark, för det andra att periodresultatet 2009 till största delen består av realisationsvinster till följd av fastighetsförsäljningar. Dessa försäljningar motsätter vi oss. Stockholms stad har nämligen en stark finansiell ställning utan den moderatledda majoritetens utförsäljningar.

Vi anser att staden bör avbryta den del av försöksverksamheten med sfi-bonus som kopplar individens studieförutsättningar och studieresultat till ett ekonomiskt belöningsystem. Alla medel inom satsningen bör istället användas till kvalitetshöjande åtgärder inom utbildningen, till exempel mer sammanhållen undervisning och undervisning på modersmålet.

Uppdraget att hitta en finansiering för en tillbyggnad till stadsbiblioteket har inte lyckats och tillbyggnaden fullföljs därför inte. Däremot kvarstår behovet att lösa de problem som finns idag. Frågan om huvudbibliotekets framtid är akut, eftersom loka-

lerna är nedslitna och inte anpassade för verksamheten. Vi efterlyser därför en redovisning av vilka åtgärder som nu kommer att vidtas.

Rapporten om små verksamheter inom socialtjänsten föreslår ingen organisationsförändring. Däremot är det viktigt att på andra sätt bevaka kvaliteten i heminstruktörernas verksamhet och dödsboudredarverksamheten, exempelvis frågan om kompetensutveckling.

Uppföljningen av ramavtalen visar återkommande brister inom äldreomsorgen som måste åtgärdas. Vi menar också att uppföljningsmallarna måste utvecklas och kompletteras med områden som meddelarskydd och antidiskriminering för att vara i paritet med avtalen.

Kvalitetsredovisningen visar att sfi i Stockholm ligger på en lägre nivå än riket när det gäller studerande som uppnår godkänd nivå efter två års studier. En orsak kan vara att studerande med försörjningsstöd inte får fullfölja sina studier för att söka arbete. Oroande inom förskolan är att genusarbetet är mer osynligt än tidigare under den senaste femårsperioden.

Utredningen om översyn av resursfördelningssystemet för omsorgen om personer med funktionsnedsättning bör behandlas i ett separat ärende. Det är inte rimligt att uppdraget endast redovisas som en bilaga till tertialrapporten. Vi är positiva till att utreda en justering av resursfördelningen för neuropsykiatri, men vill ha synpunkter från ansvarigt borgarråd om utredningens alla förslag samlat i ett ärende.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

1. Delårsbokslut per 31 augusti 2009 för Stockholms stad godkänns.
2. Ansvar för upplåtelse av frivilliga torghandelsplatser överförs från fastighetsnämnden till trafik- och renhållningsnämnden.
3. Investeringsmedel om 1,0 miljoner kronor för Skateboardparken Street Plaza förs över från idrottsnämnden till Skarpnäcks stadsdelsnämnd.
4. Deltagandet i den statliga försöksverksamheten med sfi-bonus och kvalitetshöjande insatser inom svenskundervisning för invandrare (sfi) godkänns.
5. Nämnderna får behålla 50 procent av statsbidragsintäkterna för flyktingmottagning från och med 2009.
6. Bedömningskansliet vid socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden permanentas från och med 2010-01-01.
7. Revidering av inriktningsbeslut om en ny samverkanscentral (räddningscentral), dnr 314-1409/2008 godkänns i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
8. Kommunstyrelsens uppdrag om att miljökvalitetsnormen för PM10 ska uppnås och att staden ska vidta åtgärder enligt regeringens åtgärdspro-

gram, dnr 303-3850/2007, godkänns enligt redovisning i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

9. Kommunstyrelsens uppdrag om att inarbeta åtgärdsprogrammet (omgivningsbullen) inom ramen för stadens Miljöprogram, dnr 314-194/2009, godkänns enligt redovisning i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
10. Kommunstyrelsens uppdrag att finna en ansvarsfull finansiering av tillbyggnad av Stockholms stadsbibliotek godkänns med hänvisning till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Till följd av att finansiering saknas fullföljs inte tillbyggnaden.
11. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att ta fram förslag till övergripande riktlinjer för hur stadens nämnder ska arbeta för att följa lagstiftningen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.
12. Medel om 20,0 miljoner kronor inom Miljömiljarden ska finansiera insatser som görs i samband med miljöhuvudstadsåret.
13. Revidering av årsmål på indikatorer godkänns enligt ärendets *bilaga 4*.
14. Utredning angående översyn av resursfördelningssystemet för omsorgen om personer med funktionsnedsättning godkänns enligt ärendets *bilaga 6*. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda justering av resursfördelning för neuropsykiatri.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

1. Tertiärrapport 2 för år 2009 för Stockholms stad godkänns.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 89,3 miljoner kronor. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2009 års budget.
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader för prestationsförändringar med 553,8 miljoner kronor. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 3. Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar* i 2009 års budget.
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökade utgifter inom investeringsplanen med 0,2 miljoner kronor. Finansiering sker genom att omdisponera i *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2009 års budget.
5. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 7,6 miljoner kronor. Finansieringen sker genom att omdisponera för ändamålet avsatta medel under Kommunfullmäktige m.m. i 2009 års budget.

6. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 14,3 miljoner kronor. Finansiering sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
7. Nämnderna beviljas stimulansbidrag med 53,2 miljoner kronor för inkomna ansökningar, under förutsättning att kraven enligt fastställda anvisningar för stimulansbidrag uppnås. Finansieringen sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
8. Nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med 192,9 miljoner kronor för redovisade omslutningsförändringar samt för övriga omfördelningar och justeringar enligt *bilaga 2*.
9. Skarpnäcks stadsdelsnämnds hemställan om avveckling av resultatenheter Hammarbyhöjdens servicehus godkänns.
10. Rapport om små verksamheter inom socialtjänsten, dnr 329-2609/2006, godkänns.
11. Rapport om uppföljning av ramavtal om enstaka platser, stadens vård- och omsorgsboende för äldre, hemtjänst i kommunal och privat regi samt ledsagning och avlösning enligt LSS och SoL 2008, dnr 327-1181/2009, godkänns.
12. Idrottsnämndens hemställan om att nämnden tillförs 6,0 mnkr av markförsäljningsintäkter avseende anläggande av en konstgräsplan för fotboll på Gröndals bollplan, dnr 328-532/2007, avslås med hänvisning till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
13. Utbildningsnämndens hemställan om ansvaret för sjukhusundervisningen, dnr 322-2912/2005, avslås med hänvisning till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
14. Utbildningsnämndens kvalitetsredovisning för stadens pedagogiska delar, dnr 322-1395/2009, godkänns.
15. Skrivelse från Yvonne Ruwaida m.fl. (mp) om information angående finanskrisen, dnr 109-2372/2008, anses besvarad med hänvisning till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
16. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden medges rätt att beställa och hyresföra ombyggnadsåtgärder för Bandhagshemmet till en hyresgenererande kostnad om 24,6 miljoner kronor.

17. Stadsdirektören ges i uppdrag att teckna erforderliga avropsavtal med anledning av införandet av Gemensam service-IT för Kommunfullmäktige m.m.

Stockholm den 18 november 2009

På kommunstyrelsens vägnar:
ANN-KATRIN ÅSLUND

Sten Nordin

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av borgarrådet *Roger Mogert, Malte Sigemalm, Mirja Rähkä Järvinen och Teres Lindberg* (alla s) med hänvisning till reservationen av (s) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Emilia Hagberg* (mp) med hänvisning till reservationen av (mp) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Ärendet innehåller stadens tertialrapport 2 med delårsbokslut per 31 augusti 2009. Stadsledningskontoret har analyserat samtliga nämnders tertialrapporter per den 31 augusti med delårsbokslut och helårsprognos i förhållande till budget 2009.

Stadsledningskontoret bedömer att samtliga tre inriktningsmål uppfylls under året. Av verksamhetsmålen bedömer stadsledningskontoret att 12 av 14 uppfylls under året. Verksamhetsmålen ”Jobb istället för bidrag” och ”Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka – trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen” bedöms uppfyllas delvis.

Helårsprognosen för 2009 års resultat visar efter tillstyrkta budgetjusteringar, exklusive disposition av eget kapital (IT-utveckling, Söderortsvisionen och Järvalyftet) och exklusive realisationsvinster ett överskott på 71,3 miljoner kronor.

Nämnderna redovisar ett prognostiserat överskott jämfört med budget om 245,3 miljoner kronor för driftverksamheten inklusive kapitalkostnader samt efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar.

Periodens resultat uppgår till 1 214,3 miljoner kronor. I tertialrapport 2 2008 var resultatet 2 123,0 miljoner kronor. Att resultatet försämrats jämfört med föregående år förklaras av minskade realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar. Balanskravet är uppfyllt då periodens resultat enligt balanskravet uppgår till 1 098,1 miljoner kronor. Kommunkoncernens resultat de två första tertialen 2009 uppgick till 4 842,8 miljoner kronor, motsvarande resultat de två första tertialen 2008 var 6 977,9 miljoner kronor.

Stadens investeringsutgifter per den 31 augusti 2009 uppgår till 2 247,1 miljoner kronor netto. Prognosen för hela året är 4 166,4 miljoner kronor, vilket är 95,4 miljoner kronor lägre än budget.

BEREDNING

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 oktober 2009 *bifogas*.